

МОТИВИ

към проекта на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Н-2 от 2014 г. за условията и реда за осъществяване на фискален контрол върху движението на стоки с висок фискален риск на територията на Република България и изискванията към фискалните контролни пунктове

Проектът на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Н-2 от 2014 г. за условията и реда за осъществяване на фискален контрол върху движението на стоки с висок фискален риск на територията на Република България и изискванията към фискалните контролни пунктове (Наредба № Н-2/2014 г.) е изготвен във връзка с приетите промени в Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДВ, бр. 105 от 2020 г.), регламентиращи правна възможност за доброволно предварително деклариране на данни за превозите на стоки с висок фискален риск. Съгласно разпоредбата на чл. 127и, ал. 8 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК) обхватът и редът за предварително деклариране на данни, тяхното коригиране или анулиране при неосъществен превоз, както и редът за уведомяване се определят с наредбата по чл. 127з.

Основната цел на доброволно предварително деклариране на данни за превози на стоки с висок фискален риск, регламентирано в Данъчно-осигурителния процесуален кодекс и детайлизирано в проекта на наредба, е да бъдат облекчени задължените лица и администрацията при осъществяването на фискален контрол на стоки с висок фискален риск. С въвеждането на доброволно предварително деклариране се очаква намаляване на времето за обслужване на клиентите и ограничаване на контролните мерки, тъй като органите по приходите ще разполагат предварително с необходимата им информация. Това ще позволи прецизен анализ на риска и съсредоточаване на усилията на администрацията спрямо нелоялните задължени лица и минимизиране на административните мерки спрямо добросъвестните лица.

В съответствие със законовата делегация за издаване на наредбата с проекта се предлага регламентиране на обхвата и реда за доброволно предварително деклариране на данни за превоз на стоки с висок фискален риск в случаите на превоз на стоки, който започва от територията на друга държава - членка на Европейския съюз и завършва на територията на страната или започва от територията на страната и завършва на територията на друга държава – членка, като се детайлизират правилата на ДОПК и се предвиждат конкретните данни и формата, в които лицата предоставят необходимата информация.

Съгласно ДОПК лицата, които могат предварително да декларират данни за превозите, са получателят/купувачът на стоката при вътреобщностно придобиване на стоки, доставчикът/продавачът на стоката при вътреобщностни доставки на стоки, съответно придобиващият/прехвърлителят на стоката, при тристранна операция или крайният получател/първият доставчик във верига последователни доставки на стоки по смисъла на Закона за данък върху добавената стойност.

При превозите на стоки с висок фискален риск с проекта се предвижда предварително да се декларират конкретни данни за:

- получателя/купувача на стоката при вътреобщностно придобиване на стоки, доставчика/продавача на стоката при вътреобщностни доставки на стоки, придобиващия/прехвърлителя на стоката при тристранна операция или крайния получател/първия доставчик във верига последователни доставки на стоки - идентификационен номер, имена/наименование;
- превозвача - идентификационен номер, имена/наименование;
- транспортното средство - регистрационен номер на основно и допълнително/и транспортно/и средство/а;
- превозваната стока - вид, количество, стойност и предназначение на стоката. При превоз на стоки, който започва от територията на друга държава - членка

на Европейския съюз и завършва на територията на страната се декларират данни и за дата, час, място на получаване/разтоварване на стоката. При превоз на стоки, който започва от територията на страната и завършва на територията на друга държава-членка на Европейския съюз се декларират данни и за дата, час, място на натоварване на стоката.

- лицето за контакт (имена, телефонен номер и електронен адрес) и декларатора (данни от квалифицирания електронен подпис).

Данните ще се декларират чрез електронна услуга с квалифициран електронен подпис (КЕП), предоставена от Националната агенция за приходите, която ще предоставя уникален номер за всеки отделен превоз на стока със срок на валидност 14 дни от предоставянето.

Съобразно законовата делегация на чл. 127и, ал. 8 от ДОПК с проекта на наредба се предлагат правила за коригирането и анулирането на данни, както и за реда за уведомяване на органите по приходите, когато стоките не са получени.

Електронната услуга ще предоставя възможност в сроковете за предварително деклариране лицата, които предварително са декларирали данни за превоза, да коригират данните. Възможност за корекция на определени данни за превоза ще бъде предоставена и след изтичане на сроковете за предварително деклариране, съобразно вида на превоза:

- при превоз на стоки, който започва от територията на друга държава - членка на Европейския съюз и завършва на територията на страната ще могат да бъдат променени само датата, часа и мястото на получаване/разтоварване на стоката. При необходимост от смяна на транспортното средство, включително при претоварване, ще могат да се коригират данни само за номер на транспортното средство, датата, часа и мястото на получаване/разтоварване на стоката, като при претоварване на стоката ще се посочва и дата, час и място на претоварването;
- при превоз на стоки, който започва от територията на страната и завършва на територията на друга държава-членка на Европейския съюз при необходимост от смяна на транспортното средство, включително при претоварване ще могат да бъдат коригирани само данни за номер на транспортното средство при смяна на транспортно средство, като при претоварване на стоката ще се посочва и дата, час и място на претоварването.

Лицата, които предварително са декларирали данни за превоз на стоки с висок фискален риск ще имат възможност чрез електронната услуга да анулират данните за превоза, когато не е осъществен, като подадат уведомление по образец. Уведомлението ще може да бъде подавано:

- при превоз на стоки, който започва от територията на друга държава - членка на Европейския съюз и завършва на територията на страната - до влизане на транспортно средство на територията на страната;
- при превоз на стоки, който започва от територията на страната и завършва на територията на друга държава-членка на Европейския съюз - до излизане на транспортното средство от територията на страната, когато не е съставен протокол за осъществен фискален контрол.

Получателят/купувачът при вътреобщностно придобиване, съответно придобиващият при тристранна операция/крайният получател във верига последователни доставки по смисъла на ЗДДС ще могат чрез електронната услуга да уведомят органа по приходите, когато не са получили стоките и за причините най-късно до края на деня, следващ деня, на който се очаква стоката. Уведомление ще се подава в случаите, когато е съставен протокол за осъществен фискален контрол при влизане на транспортното средство на територията на страната и не са поставени технически средства за контрол.

За да могат да се възползват от възможността за доброволно предварително деклариране на превоз на стоки с висок фискален риск задължените лица трябва да предадат уникалния номер за превоза на водача на транспортното средство/лицето, придружаващо стоката/превозвача или лицето, организиращо превоза. При осъществяване на фискален контрол, заедно с документите, водачът следва да предостави и уникалния номер на превоза.

Също така чрез електронната услуга на лицата ще бъде осигурен достъп в структуриран вид до подадените от тях данни за всеки отделен превоз, тяхното коригиране или анулиране при неосъществен превоз, както и уведомяване, когато стоките не са получени. Лицата ще имат достъп и до актуална информация относно действията по фискален контрол, които са предприети спрямо тях и какъв е техният етап.

С проекта се предлага и прецизиране и актуализиране на разпоредби в наредбата в съответствие с новите правила в ДОПК.

Предложеният проект на наредба не въвежда изисквания, произтичащи от правото на Европейския съюз. Не се транспонират норми от европейското законодателство и не се приемат мерки по прилагането на регламенти.

Предложените промени няма да доведат до допълнителни разходи за задължените лица, доколкото предварителното деклариране на данни и достъпът до информационна система „Фискален контрол“ ще се извършва посредством безплатна електронна услуга, предоставяна от Националната агенция за приходите, а достъпът и към настоящия момент се извършва с квалифициран електронен подпис.

Предложените промени в проекта на акт няма да доведат до въздействие върху държавния бюджет. Разходите за реализиране на промените в ДОПК, съответно предложените промени с проекта на наредба, които детайлизират правилата, предвидени в кодекса, ще бъдат в рамките на утвърдения бюджет на Министерството на финансите, респективно Националната агенция за приходите. Надграждането на фискалния контрол ще бъде осъществено от експертите на Националната агенция за приходите, с изключение на услугите „Разработване на справки от ИС „Фискален контрол“ и проверка от задължените лица на осъществяваните от тях доставки или придобивания“ и „Разработване на екранна форма за въвеждане на данни относно предварително деклариране от задължените лица на предстоящи доставки и/или придобивания“, както и интеграция с ИС „Фискален контрол“, които са възложени и финансово обезпечени по сключен договор.